

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/197,Projekcja-filmu-Marty-Meszaros-Niepochowany-Gdansk-24-pazdziernika-2006-r.html>

04.03.2026, 01:43

Projekcja filmu Marty Meszaros „Niepochowany” – Gdańsk, 24 października 2006 r.

27.10.2006

Dnia 24 października 2006 r. w auli Wydziału Prawa i Administracji UG odbyło się kolejne spotkanie zorganizowane przez Instytut Pamięci Narodowej w 50. rocznicę rewolucji węgierskiej. Projekcja została zorganizowana przy pomocy Kulturalnego Kolektywu UG i Akademickiego Centrum Kultury UG. Możliwość obejrzenia nieznanego szerzej w Polsce filmu oraz spotkania z wybitnym aktorem, Janem Nowickim przyciągnęła około 200 osób.

Przed filmem zgromadzeni wysłuchali prelekcji prof. dr. hab. Jerzego Eislera na temat przebiegu wydarzeń na Węgrzech.

Gościem honorowym spotkania był gorąco przywitany odtwórca głównej roli, Jan Nowicki, który powiedział: „Jestem aktorem, zagrałem już wiele ról, ale traktuję jako jedną z najważniejszych. W tej konkretnej sytuacji polityka jakbyzeszła na plan dalszy. Dla mnie najważniejszy był los człowieka, jego dramat”. Publiczność przyjęła film entuzjastycznie, wstając z miejsc i nagradzając Jana Nowickiego burzą braw.

***Historia życia Imre Nagy jest jedną z historii definiujących wiek XX. Postać ta stała się symbolem ewolucji narodowej – węgierskiego Października '56 – symbolem Węgier. Imre Nagy był liberalnym komunistą – szefem rządu w latach 1953-1955. W październiku 1956 r. jako premier i przywódca powstania proklamował powstanie systemu wielopartyjnego, zapowiedział wolne wybory i ogłosił wystąpienie kraju z Układu Warszawskiego. Po krwawym stłumieniu powstania przez wojska ZSRR jego proces był kpiną ze sprawiedliwości, a wyrok śmierci formalnością. Został internowany, był więziony w izolacji przez półtora roku do momentu egzekucji. Jego zwolennikom nie było dane opłakiwanie jego śmierci, nawet wymawianie jego nazwiska było zabronione. Imre Nagy czekał nagodny pochówek przez trzydzieści lat. Po wykonaniu wyroku śmierci jego ciało pochowano pod więziennym murem, gdzie wyrzucano kuchenne odpadki, a później przeniesiono do anonimowej mogiły na cmentarzu komunalnym. Symboliczne pogrzeby Nagy odbyły się we Francji oraz trzykrotnie w ojczyźnie. Dopiero w czerwcu 1989 r., trzydzieści jeden lat po egzekucji, w czasie uroczystej ceremonii oddania ziemi ekshumowanych szczątków, w Budapeszcie oddały mu hołd tłumy rodaków.

Film pokazuje męczeńskie życie Imre Nagy z zupełnie nowej perspektywy. Opowieść zaczyna się wydarzeniami Października '56, następnie ukazuje subiektywną historię Imre Nagy aż do jego ponownego pogrzebu w 1989. Scenariusz jest oparty na historycznych dokumentach, na pamiętniku Imre Nagy'a i na współczesnych nagraniach z przesłuchań. Archiwalne fragmenty przeplatają fabułę filmu oddając atmosferę tamtych lat.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)



